

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.

Nyiltéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttesben levő hird. írók árrendelvényben részesülnek.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 14 K. — f.

Hat óra — — 7 K. — f.

Három óra — — 3 K 50 f.

Egyes számok ára 40 fillér.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELOS SZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdetőket, előfizetőket s a reklámoldalt a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA R. T.

A pénzgazdaságról.

(F) Csaknem minden háború nyomában jár a bankjegyek bizonyos fokú, vagy teljes elértéktelenedése. A bankjegyek értékét megadja az annak fedezetül szolgáló érckészlet. Miután a volt Monarchia sokkal több bankót nyomtatott, mint amennyi ércfedezet volt, azért szállt le pénzünk értéke olyan horribilis módon. Békében 100 frank 95 k-t ért, most 100 frankért 434 k-t kell fizetnünk. (100 k-ért 23 frankot kapunk); tehát pénzünk értéke kb. egyötödére süllyedt. — Németország hű szövetségese volt a Monarchiának, azonban pénzügyi tekintetben nem volt az eljárása teljesen kifogástalan; ugyanis békében 100 márka 117 k. volt, a háborúban 160 k. körül.

Azonban a bankjegyek értékét nem ridegen az érckészlet állapítja meg, hanem általában az ország értékei, különböző készletei, (természeti erje, bányák stb.) és erkölcsi erje (vállalatok megbízhatósága stb.) és a külfölddel való kapcsolata. Ezekkel is lehet érckészletet szerezni. Így láttuk, hogy a magyar kormány a háború vége felé bizonyos cikkek (bor stb.) exportálásával iparkodott a romló valutát javítani.

Pénzügyi szempontból igen érdekes az a jelenség, hogy a szerb és román valuta akkor is jobb volt, mint a miénk, amikor a volt központi hatalmak Szerbiát és Romániát megszállva tartották. Ezt csak úgy érthetjük meg, ha megállapítjuk, hogy a központi hatalmak már akkor veszítették el a háborút. A semleges pénzpiac már ekkor döntötte el a háború sorsát.

Meg kell állapítani, hogy a magyar népkormány avval, hogy a közvéleménybe beledobta a 30 k-ás nemzetiségi díjat, még fokozta a valuta rothását.

A volt Monarchia országainak mindegyike most önálló pénzügyre akar szert tenni; egymással szemben iparkodnak valutájukat javítani; azért történik a lebélyegzés. Ha ugyanis ezen államok közül valamelyik azt érzi, hogy több az ércfedezete, több a természeti és erkölcsi erje, jobb a külfölddel való kapcsolat, akkor arra törekszik, hogy ezt valutájában is gyümölcsoztesse. Egyik állam sem akar a másik büneiért (további bankjegynyomásért, rossz gazdálkodásért stb.) sérelmet szenvedni.

A cseh-szlovák kormány a lebélyegzéssel kapcsolatban a bankjegyek 50%-t levonta. Ez érthető konsternációt keltett. Különösen a vékonypénzü emberek töprengtek azon, hogyan éljenek meg a háborús nyomorúság utolsó akkordjaiban (tehát a még virágzó drágaságban) kevés pénzüknek a felével. Az emberek hanyat-homlok rohantak adósságokat kifizetni; most olyan hitelezők is hozzájutottak a pénzükhöz, akik évek óta hiába sürgették követelésüket. A gazdasági élet egy csapásra megakadt. A mézárszégeket és sok más üzletet bezártak; piac nem volt; stb. Az emberek megtartották cikkeiket; senkisémet vágyódott pénz után. Ahol mégis forgalom volt (patika, koresma némei üzlet stb.) ott minden erejükkel arra törekedtek, hogy az átmenet idejére hitelbe adjanak, vagy 1 és 2 k-sal egyenlítettessék ki a számla. Egyes üzletek árúik árát az átmenet idejére kétszeresre emelték fel.

Nézetünk szerint a lelkeknek ez a megrázkodtatása elkerülhető lett volna, ha a rendelet expressis verbis kimondja, hogy az 50%-os levonásnak valuta-javítás a célja, amely nemcsak a kis emberek néhány száz, esetleg egy-két ezer koronájára vonatkozik, hanem utoléri a gazdagok nagy betéiteit is. A levonás nyomában pedig minden cikk pénzértéke a felére leszáll. Ez utóbbi jelenségben jutna az igazi valuta-javítás kifejezésre. Rossz valutánkon csak egyetemes pénzérték-leszállítás segíthet. Tehát ne csak egyes embereknél levő pénz redukáltassék felére, hanem minden betét, adósság, részvény-érték, hadikölcsön, föld, ház, stb. is, képviseljen fél akkora pénzértéket; de aztán ennek a természetes következményét is kell levonni; nevezetesen minden **szükségleti cikk** (élelem, ruházat stb. stb.) értékét a felére kell leszállítani. A gazdasági élet minden tényezőjének egyformán kell ezt megéreznie. Ha most 5 k-ért ugyanannyit szerezhetünk be, mint ezelőtt 10 k-ért, akkor a lelkek megnyugszanak.

Mindenesetre helyesen tették a lebélyegzők, hogy a tisztviselők, a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik pénzét teljes összegben bélyegyezték le. Nézetünk szerint ezek járandóságait még akkor is teljes összegben kell kifizetni, ha a pénz értéke valóban kétszeresére emelkednek.

Nem tudjuk még, mit hoz a

jövő a lebélyegzés szempontjából. Most tényként kell megállapítanunk, hogy a lebélyegzett pénz értéke nem emelkedett. Az adás-vételnél most ugyanazok az árak uralkodnak, mint a lebélyegzés előtt. Pedig nagyon sok cikk ára még a le nem bélyegzett pénz idejében is uzsorás magaslaton volt.

Valóságos valuta-javítást, azaz a szükségesi cikkek árának a felére való egyetemes leszállását v. leszállítását várjuk.

A hét világ-eseményeiből

Azt a szerb hadsereget, amely eddig a Banátot megszállva tartotta, elvonták. Hire jár, hogy egész Horvátországot és Szlavóniát francia csapatok fogják megszállni. A horvátok független köztársaságot akarnak. Boszniában számos helyen összeütközésre került a sor a mohamedánok és a szerb katonaság között.

A német-osztrák nemzetgyűlés megnyit. ülésén Dávid szocialdemokrata képviselő, mint korelnök tetszésnyilvánítás mellett a Németországhoz való csatlakozás mellett foglalt állást. — Az alsó-ausztriai csehek azokat a jogokat kívánják Ausztriában, amelyeket a németek az új Csehországban élveznek.

Achmet Bartlett angol újságíró, a Daily Telegraph képviselője a szatmári népgyűlésen a következőket mondotta: Mi Angliában az alkotmányos kormányzás hívei vagyunk, mely minden osztálynak szabadságot, védelmet és egyforma elbánást biztosít. Különös fontosságu tehát, hogy a magyar kormány ugy eszelekedeteiben, mint a törvényhozás terén elkerülje a szélsőségeket, nehogy a bolsevizmus gyanuja érje. Meg vagyok győződve, hogy ha Magyarország népe nem élhet a saját választása szerint való lobogó alatt, akkor nem lesz Európában béke.

Churchill szerint a békekötés rendkívüli késedelmeskedése azzal a kockázattal jár, hogy végül nem lesz kivel békét kötni és a világnak egy másik nagy területe a bolsevista anarchiába süllyed.

Hodzsa Milán lemond a budapesti követségről; helyettese Dr. Krno attasé lesz. Hodzsa hír szerint cseh-szlovák belügyi államtitkár lesz.

Amerika és Nagybritánia osztja Franciaország ama felfogását, hogy Ausztria ne egyesítessek Németországgal.

Az entente keleti haderői főparancsnokának, Franchet d'Esperey tábornoknak vezérkari főnöke: Brousson ezredes Debreczen meghallgatta a zilahi menekültek sérelmeit. Brousson a románok nagy visszaéléseiről jelentést fog tenni a békekonferenciának. Brousson szerint az entente felhatalmazta a románokat a tulnyomó részben románlektá

területek megszállására, de amint utóbb kiderült, olyan városokat (pl. Zilah) is szállítottak meg, ahol elenyésző számmal laknak románok. Debrecenről is azt állították, hogy román város.

A belgrádi szocialisták tiltakoznak az imperialisztikus törekvések ellen és azt követelik, hogy a megszállott területeken a lakosság népszavazás útján döntsön hovatartozandóság felől.

A nagyhatalmak tizestanácsa elhatározta, hogy Ausztria-Magyarországgal szemben megszünteti a blokádot és azonnal gondoskodni fog a volt monarchia népeinek élelmezéséről.

Wilsont radiogramok útján állandóan értesítik a békeértekezleten történekről. — Valamennyi függő kérdés Wilson megerkezete (III. 13.) után való héten fog eldőlni.

Lloyd George minden szóközi tehetőségével arra törekszik, hogy a béke minél előbb kötéssék meg. Szerinte előbb a békét kell megkötöni és csak azután kerülhet a sor a népszövetség megalakítására.

Berlinben a Spartacus még nem adtak fel a harcot; most guerilla-háborút kezdtek, amely nagyon sok áldozatot követel. A Spartacus mindenkit leölnék, aki kezükbe kerül.

Wilson a Metropolitan Opera Houseban tartott beszédében többek között a következőket mondotta: Csak akkor fogok visszatérni, ha majd odaát minden befejeződött. — A népszövetség szemmel kívánja tartani a béke ellen irányuló intrikák kifejlődését. — A nemzetek nem arra vannak teremtve, hogy vezéreik dicsőséget arathassanak, hanem arra, hogy férfiaknak, asszonyaiknak és gyerekeiknek biztonságot, boldogságot és jólétet teremtsenek.

A békekonferencia tízes bizottságának ülésén Lloyd George felolvasta Plummer angol tábornoknak következő sürögnyét: Az angol hadsereg inkább felázad, de tovább nem tűri, hogy arra kényszerítsék, hogy tétlenül nézze, mint esnek össze éhségtől az asszonyok és gyermekek a német városok utcáin. — Erre a tízes bizottság elhatározta Németországnak az a átásig való élelmezését és az élelmezésnek haladéktalan megkezdését. Az akciói teijhatalmu vezetője Hoover, amerikai megbízott lesz, aki a szállítási eszközök felett is rendelkezik. Hasonló diktatóri hatalma lesz a volt monarchia szállítási eszközei felett.

A József kir. herceg Szanatórium Egyesület levei fiókjának jelentése az 1918. évről.

Látogatott közgyűlés keretében számolt be szanat. egyesületi fiókunk az általa fenntartott lévai tüdőbeteggyógyászati intézet 1918. évi működéséről. A közgyűlésen *ösv. Faraó Sámuel* elnökölts s *dr. Frommer Ignéz* ügyvezető elnök s a dispensaire vezető orvosa terjesztette be az évi jelentést, amelynek bevezetésében utalt a háborús nehézségekre, majd a többi közt a következőket mondta: A lefolyt évben intézetünkben jelentkezett betegek zömét ismét nők és gyermekek képezték, de november óta, amidőn katonáink hazatértek, jelentkeztek észrevehetőleg nagyobb számban férfiak is. Összesen 104 új beteg között volt 31 férfi, 40 nő és 33 gyermek, 87 lévai és 17 vidéki. Ezek közül megállapítottuk a tuberculózist 57 esetben, mely közül volt I. fokú 47, II. fokú 9 és III. fokú 1. Rendes kezelésben részesült, illetőleg ismételtelent jelentkezett 4. Az összes rendelések száma 1004. Ötösos tuberculín kezelésben részesült 23 beteg. Vannak olyanok, akik nagyon dicserik, állítólag erősödnek és tényleg testsúlyban gyarapodnak; találkoznak ismét olyanok is, akik még a legminimálisabb adagot, a milligrammak egy század részét

sem türik és lázzal reagálnak; ezeknél természetesen az oltást rögtön abbahagyjuk. Köpetvizsgálatot eszközöltünk 148 esetben; ebből pozitív volt 37, negatív 111; fertőtlenítést végzett az intézet 19 esetben; halál eset miatt 18, — lakásváltoztatás miatt 1 esetben. A gondozónő 163 beteglátogatást tett; első látogatás volt 75, ismételt látogatás új betegekknél 47, régi betegekknél 39. Számos látogatást tettek betegnek gondozóbizottságunk jóságos hölgyei is, akik azután hűségeben beszámoltak tett észleléseikről és nem egyszer találó megfigyelésükkel támogatták az intézet vezetőségének működését.

Gondozásba vettünk 1918-ban 19 családot 21 taggal, kik közül felnőtt volt 9, gyermek 12, ezek közül tuberculosusnak találtott 6 felnőtt, 8 gyermek. A helybeli 55 beteg közül szociális viszonyai jók voltak 9, túrhettek 13, rosszak 27 esetben. A vidékiek szociális viszonyairól tudomást nem szerezhettünk.

Természetbeni segélyezésben részesültek 16-an. Kiosztottunk a lefolyt évben 1943 liter tejet, 247 kilo lisztet, 134 kilo húst, összesen 2114 K. 84 fill. értékben. Jobb viszonyok közt élő gondozottainknak a mi közbenjárásunkkal kiosztattunk, illetve biztosítottunk 1157 liter tejet közpénzfizetés ellenében. Gyógyásztergelyezésben részesült 26 beteg 31 esetben. Az országos betegápolási alap terhére rendeltünk 405 esetben. Egy beteget elküldtünk az Erzsébet népszanatóriumba, aki onnét lévaijégesen javult állapotban került gondozásunkba ismét vissza, 3 beteget a lévai kórházban helyeztünk el. 1918-ban kiosztottunk 4 köpetbögrét, 7 dr. zsebben hordható Dettweiler-fele köpetedényt és 15 hőmérőt.

Egyesületünk egyik dédelgetett és szeretettel ápolta alkotása, amely az egészségének a tüdőbeteg környezetből való elta- volításával szolgálja a tüdővész elleni küzdelmet, a „Gyermek Otthon” a lefolyt évben zavartalanul folytatta üzemét. Megelégedésel constatalhatjuk, hogy ezen intézményünk nemcsak a közvetlenül érdekeltek körében örvend népszerűségnek és hogy sokan jóformán kérémezik gyermekeik fölvetelét, hanem a nagyközönség részéről is elismerésreméltó támogatásban részesül. Így kaptunk a Lévai Takarékpénztártól 100 koronát, Boros Gyula úrtól 248 Koronát; különféle adakozásokból 288 K 58 fill. Barsvármegye alispánjától 500 koronát, de azonkívül külön a dispensairenek ugyancsak 500 koronát, végül Kern Oszkár úrtól 100 koronát. De fenyesen kiemelkedik Dus Ilona lelkes tagtársunk által május havában rendezett gyermekeláadás — gyermekek a gyermekekért — mely 2174 kor tekintélyes összeget hozott Gyermek Otthonunknak. Hála köszönetünknek és elismerésünknek már az előadás estélyén adtuk ki'ejezést, mindazáltal indítványozom, hogy a közgyűlés halás köszönetet jegyzőkönyvileg is örökítse meg. Gyermek Otthonunk berendezési és üzemi költségei 1917. októbertől december 31-ig 1074 K 82 fillerre, az 1918. évi üzemi költség pedig 3116 K. 74 fillerre rugott. 1918. december 31-én 15462 K. 70 fill. vagyonnal rendelkezünk. Halás elismeréssel adozunk Iovag Schoeller Gusztáv és neje öméltságaiknak, akik nemcsak a Koháry-u. 2. számú épületet engedték át ingyen a Gyermek Otthonnak, hanem állandóan egész éven át ingyen tejfel látattak el ezen intézményünket.

Tüdőbeteg katonák istapolására kiadtunk 1918-ban 180 korona, 77 fillért és december 31-én ezen a címen 1251 K. 68 fillérvnyi alappal rendelkezünk.

Mindenszentek napján a szokásos temetői virágsgyűjtés szakadó eső miatt elmaradt, de mindenszentek hetében elmaradt a házról házra való társoly-gyűjtés is. 1917. év végén 161 rendes és 28 rendkívüli tagja volt az egyesületnek, 1918-ban belépett 24 tag, meghalt és elköltözött 2 tag. 1918. végéig volt 183 rendes és 28 rendkívüli tagunk.

Ezzel feljutottam volna jelentésem végére, egyttal elvetődik azonban felkembem azon kérdés, mi lesz belőlünk, mi lesz egyesületünk, dispensaire-ünkből ezentúl? Dispensaire-ünk működése felévre biztosítja van

ugyan, de hogy ezentúl mi lesz, hogy lesz mit reméltünk, mit nem, ki tudná megmondani?

A nagy érdeklődéssel hallgatott évi jelentés beérkezése után a számvizsgálók számlákat be aról, hogy az összes alakok számadásait rendben találták, mire e pénztárak kezelőinek a közgyűlés a felmentvényt megadta. Végül a közgyűlés elhatározta, hogy újabb tagok gyűjtésére akciót indít s az 1919. évi tagdíjakat ideiglenes nyugták ellenében fogja beszedni.

BÚS VITÉZI VERSEZET.

— Vasárnap egy bezárt borbélyhott előtt. —

*Nem lehet vasárnap lányok után járni,
Parancs jött: vasárnap tilos borotválni,
Tilos szappanozni, büntetés lesz róva
Vasárnap hoboó, nyuzó Figaróra*

*Kapitány ur, kérem, mit bánja az Állam,
Hogyha vasárnapon borotás az állam?
De az én fejem jó, mert a Zsuzsikámat
Borotás pólméért epešti a bánat.*

*Ugy sikoloz mindjárt, ha oradoz érek
S eltaszit magától, hogy elfut a méreg.
Kapitány ur, mondja, ezt ki hogyan álljam?
Nem jutok a csókhoz, mig tuskés az állam*

*Amig a bajuszom áll, mint a vasvilla,
Nem szerethet engem se Zsuzsika, se Lilla;
Engemet is a vágy, jaj, hiába éget;
Ugyan ki csókolna sikáló fejéket?*

*Kapitány ur, kérem, Önnek egész héten
Ott van a Figaró a keze ügyében;
De mi egész héten végezzük a munkát,
Mondja, kérem, mikor borotválkozunk hit?*

*Pedig hát vasárnap nyúz is, borotvál is,
A sok korcamáros, meg a sok fiskális.
Vasárnap a pincir bórnik is lehátá,
Mért van bezárva csak a borbélyi nyúzá?*

*Mengecske, lány, asszony minket ki nem állhat,
Ugy járunk a borbély puadról hintelt be,
Azért kapitány ur a leányok kéri,
Vasárnap nyuzhasson a borbély is délig.*

*Mért hát kapitány ur vegye tekintelbe,
Hogy mikor a borbély puadról hintelt be,
S pótmim meg volt szépen szótelenítelve,
Zsuzsának, Julesának csókra megjött kelve.*

Corzon Borz.

Megszűnt a blokádot.

Az antánt-hatalmak tízes tanácsa mult szombatot teljesen a Magyarorszag és Ausztria területen alakult államok élelmezési kérdésének szentelte és hosszas tanácskozás után egyhangulag úgy határozott, hogy e hó 9-ikétől kezdve megszüntetik a blokádot Magyarorszag és Ausztria ellen és azonnal gondoskodik Magyarorszag és Ausztria népeinek közvetlen élelmezéséről.

Ezt a döntést előre lehetett várni Bonar Law angol külügyminiszter mult esütörtöki beszede után. Bonar Law ugyanis azt követelte ebben a beszédedben, hogy minél előbb békét kell kötni, mert szerinte alapos ok van arra, hogy az antánt feljen a bolsevizmus terjedésétől és azzal végezze beszédet, hogy minél-előbb oldja fel az antánt a blokádot, annál jobb Angliára és a szövetségesekre nézve. Az antánt-hatalmak tízes bizottsága szinte az utolsó órában hozta ezt a határozatot, melynek jelentőségét felesleges bővebben magyarázni és miután maga Hoover fogja irányítani a szállítást, kétségtelen, hogy az élelmiszerek elosztása pártatlanul fog megtörténni.

Az antánt az élelmiszter-szállítványokat a fumei és trieszti kikötőkön keresztül fogja irányítani. Hoover azt reméli, hogy naponta háromezer tonna élelmiszert küldhet Magyarorszagba és Ausztriába, más jelentés szerint csak ezer tonnát fognak naponta küldeni. A trieszti és fumei raktárakban már 80 000 tonna élelmiszter vár elszállításra.

Az antánt határozta minden kétségen kívül könnyedséget jelent abban a helyzetben, amelynek sulyát már több mint öt éve érez-

zük. Ma még azonban korai volna mondani, hogy többről van szó, mint elvi könnyebbségről. Hogy részleteiben, hogyan fog alakulni az ántant szándéka, az a további tárgyalásokon dől el, amelyek a legközelebbi időben Bécsben fognak lefolyni és amelyekben az idevonatkozó, valutaris és pénzügyi kérdéseket is mind le fogják tárgyalni. Nem közbömbös ugyanis, hogy milyen módon fogjuk megfizetni azokat az élelmiszereket, amiket az ántant szállít. Nagyon fontos azután az is, hogy az ántant által engedélyezett élelmiszermennyiségek egyedül Német-Ausztriára vagy az egész volt Monarkiaira vonatkoznak-e? Lehet ugyanis, hogy a Triesztben fekvő 80,000 tonna ugy Német-Ausztriának, mint Magyarországnak és Csehszónak jut, míg a napi 3000 tonnával az ántant egyedül Német-Ausztriát lepi meg. Bárhogyan is legyen, az ántant határozatainak közéletére mindenesetre azzal a következménnyel fog járni, hogy az árdragitónál visszatartott árak rövid idő alatt jóval a mostani árak alatt fogalomba fognak kerülni.

Különfelek

— **Ismeretterjesztő előadások.** A lévai kath. körben március hó 23-án, 30-án és április 6-án este 6 órakor ismeretterjesztő előadások fognak tartatni, melyekre a kör tagjait s azok vendégeit szívesen látja a választmány. Belepdődj nincs, de a felmerülő kiadások fedezésére személyenkint 60 fillér fizetendő.

— **Bankjegyek lebélyegzése** Lévan a cseh-szlovák kormány rendelete értelmében folyó hó 3-14-én lett végrehajta. Be lett mutatva 15.034.970 korona értékű papírpénz. És pedig a Lévai Takarékpénztárnál 3.820.460, a Bars megyei Népbanknál 3.200.000, a Kereskedelmi banknál 5.140.000, a Városi adóhivatalnál 2.874.510.

— **A békefeltételek meghatározása.** A jövő héten megkezdődik a békeértekezlet munkájának legfontosabb része: A Németország kötéendő előzetes békeszerződés megzövegezése. Ezt a munkát március 16-ika és 25-ike között be akarják fejezni, hogy még március 25-én a plénum elé terjesszék az előzetes békekormány szövegét s azután, március végén Magyarországgal, Német-Ausztriával, Bulgáriával és Törökországgal szemben is meghatározzák a békefeltételeket.

— **Kinevezés.** A cseh-szlovák miniszterium Viktor Rucavcs főszovalgábiról Léva város területére kormánybiztossá nevezte ki.

— **Az amerikai élelmiszerek.** Az Amerikából érkező első élelmiszéllomány, amely már után van, a volt osztrák-magyar monarchia területén keletkezett államok számára gabonát, zsírt, húst, teát, kávét, rizst és fűszereket tartalmaz. Az élelmiszerek készítését már a jövő hónap elején megkezdik az egyes államokban.

— **Zeneiskolai hangverseny.** A *Csekeza* Angéla vezetése alatt álló Zeneiskola március 14-én este egy kitünően sikerült házihangversenyben mutatta be növendékei nek készültéget. Előkelő közönség töltötte meg a termetet s meleg érdeklődéssel kísérte az egyes számokat, amelyekért hálás elismeréssel adozott úgy a szereplőknek, mint az oktató tanerőknek. Igazán bájos látvány volt, amikor egy apróság feltepett az emelvényre, s felmőthöz illő komolysággal ütögette a billentyűket. Az iskola bemutatta a kezdet kezdetén álló kismány tudásától kezdve egész a magasabb művelésig álló fokozatig a végzett tananyag legszebb darabjait. Heyses test- és kéztartás, a haladókban tisztá felfogás, ügyes technika az, ami főleg dicséretet érdemel. *Csekeza* ugyan nem szorult dicséretre, de a nagyközönség nézetét nyilvánítjuk midőn elismerésünket fejezzük ki azért a gondos vezetésért, pedáns, alapos oktatásért, amely a növendékek készítésében megnyilatkozott. A hangverseny szereplői voltak: Kriek Valika, Balog Bandi, Fenyesi Juliska, Horváth Gyuszi, Csorba

Kató, Pollák Juci, Szabó Aji és Kató, Turi Nagy Panna és Irén, Szilassy Sári, Hollós Bandi, Jánossy Irén, Gergely Biri, Schüek Rózi, Weinberger Biri, Kabina Adalberta, Szilassy Aladar, Boros Vally, Pátkay Klára és Fekets Vilma.

— **Sorozás megszüntetése.** Párisi értesítés szerint a szövetségesek legfőbb haditanácsa elfogadta Lloyd George indítványát s ennek megfelelően egész Európában megszüntetik a kötelező sorozási rendszert és ennek helyébe mindenütt az önkéntesi rendszer lép. A részletek felől még nem egyeztek meg, azokat később fogják kidolgozni.

— **Védekezés a bolsevizmus ellen.** A *Times* írja, hogy az ántant el van határozva a bolsevista mozgalmat Európa többi országaitól távol tartani. Véget kell vetni annak, hogy a bolsevizmus, mint támadó hatalom fellejjen Európa országai ellen. Ennek eléréséhez nincs szükség milliónyi hadseregére, elég, ha a határt Nemetszág, Ausztria és Oroszország között megvédik és ha ezen a határvonalon innen állandó rendes kormányok fognak az ügyek élen állani.

— **Hazajönnek a franciaországi beteg és rokkant hadifoglyok.** A Magyar Vöröskereszt missziója jelenti hogy a francia hadügyminiszteriumtól értesítést kapott, amely szerint valamennyi beteg és rokkant hadifoglyot közbenjárásuk folytán haladéktalanul hazabocsátja.

— **Népszámlálás.** A „szlovák” miniszterium, mint értesülünk előkészíti a „szlovák” ország területén megejtendő népszámlálást, melyet március 24. — apr. 3. szándékoznak végrehajtani.

— **A pénzek lebélyegzése és az árak.** A héten folyt a bankjegyek lebélyegzése minden akadály nélkül. Most már azt hitte mindenki, hogy a kereskedelmi és ipari árak ára is esni fog, amint természetesen ennek be kellett volna következnie. Azonban azt tapasztaljuk, hogy a kereskedők legnagyobb része most még egyszer annyit ker az árjaért, mint a pénz lebélyegzése előtt azon indokból, hogy a levont 50 százalékot a vevőn kell, hogy bevasalja. Vége is nem lehet a közönséget meg ma is a hadi uszoriának áldozatul dobni, hanem igenis hozzá kell szoktatni kivétel nélkül minden eladót ahhoz, hogy már véget ért a háború s első kötelesege a piacnak, az ipari és kereskedelmi forgalomnak a normális árakhoz visszatérni. *Vissza lettek vonva már régen a maximális árak úgy a járásban, mint a városban.*

— **Gyűjtjük a narancshéjat.** A gyógyszerforgalmi kirendeltség arra hívja fel a közönség figyelmét, hogy a narancshéjat ne dobja el, hanem gyűjtse és szolgáltatassa be megfelelő ellenérték fejében a legközelebbi gyógyszerháza. — Ez a felhívás persze azokat illeti, akiknek alkalmuk és módjuk van a narancsot nemcsak látni, hanem enni is. A kisvárosiak és falusiak már négy év óta csak hírből ismerik a narancsot és azt tudják róla, hogy gömbölyű és a bele sárga vagy vörös. Ha a zamatos gyümölcsből hozzánk is eljut valami, akkor mi is szívesen gyűjtjük a héjat. Egyelőre azonban ne a narancsot és a héjának jótészen törjük az eszünket, hanem gondoljunk a szegény népre, lassuk el lisszlet, mert elsősorban kenyérre van szüksége!

— **Halálozás.** Grün Dezső, nemesorosi nagybérlő, szolgátonkivüli százados, Barsvármegye törvényhatóság bizottsági tagja — mint résztvevő értesülünk — e hó 7-én hosszas betegség után 41 éves korában Budapesten meghalt. Temetése e hó 10-én volt a farkasreti temetőben.

— **A volt bolgár király internálása.** Bolgár lapok értesülése szerint az ántant elhatározta, hogy Ferdinand volt bolgár királyt Németországon kívül internálni fogják. Az ántant ugyanis Vilmos császáron kívül Ferdinándot tartja főbűnösnek a háború kitörésében.

— **Cukorjegyek osztása.** E helyen is értesítjük Léva város közönségét, hogy a március havi cukorjegyek ma délelőtt 9 órától 12 ig és *holnap* délelőtt 9—12 ig és délután 3—5 óra között osztatnak ki a városzhagytermében. Aki a jártelt időben nem veszi át a jegyet, később már ki nem kaphatja. A cukormennyiség személyenkint 80 dekagramm. A jegyeket sem idegenek, sem gyermekek nem vehetik át.

— **Útlevelek kiadása.** Újabb rendelet szerint a „cseh-szlovák” köztársaság területén a külföldre szóló utleveleket a városi rendőrkapitány, illetőleg szolgabíró előterjesztésére a župáni hivatal adja ki.

— **Eszküvő.** Ifj. *Wagner* János garantszentbenedeki tanító f. hó 3-án Garantszentbenedeken tartotta esküvőjét *Fenyvesi* Ilonkával.

— **A posta forgalom Német-Ausztriával** újból megnyílt; küldhetők: közönséges és ajánlott levelek *nyitva, közönséges*: érték nélküli minták, hírlapok Állami hivatalok és az osztrák-magyar bank levelezése zártan és ajánlottan adhatók fel.

— **Angliában újra pusztít a spanyol járvány.** Az Angliából érkezett lapok nagy ekkékben számolnak be arról, hogy az egész birodalomban nagy erővel lépett fel újra a spanyol kör. A halálozási arány — az évi halálozást véve alapul — ijesztő módon emelkedett.

— **Csomagforgalom az olaszországi hadifoglyokkal.** Mint Bécsből jelentik, a legközelebbi napokban újra megnyílik a csomagforgalom az Olaszországban levő hadifoglyokkal. A küldeményeket Svajcon át irányítják.

— **A hadinyereségadó felemelése.** A *Budapesti Közlönyben* ma egy hete jelent meg a hadinyereségadóról szóló XXIV. néptörvény, amely szerint a hadinyereségek százezer koronát meghaladó részének nyolcvan százaléka hadinyereségadó címén az államkincstárt illeti. Százezer koronát meg nem haladó hadinyereség után a felemelt hadinyereségadó a jövedelmi, illetve nyereségtöbblet első megkezdett vagy teljes 10 ezer koronája után 20 százalék, a következő megkezdett 10,000 korona után 20 százalék, a következő megkezdett 10,000 korona után 30 százalék, a következő 20,000 korona után 40 százalék, a következő 20,000 korona után 50 százalék, a következő 20,000 korona után 60 százalék és a következő 20,000 korona után 70 százalék. A néptörvény életbeléptéig már kivetett hadinyereségadót pótlólag fel kell emelni.

Itt az idő! Még nem késelt el, még mindig becsérélheti régi, vagy megunt hanglemezeit a most megjelent legújabb kacagató trefas „Újvári telefonál” című kétoldalu hanglemezre, mely pénzért nem kapható, csupán 6 drb. lejátszott hanglemez ellenében kizárólagos joggal *Wagner* hangszeráruházánál Budapest VIII., József-körút 15.

Hivatalos közlemények.

1263 — 1919. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az eddig állami kezelesben állott gyümölcsfaikolában levő alma, körte és egyéb faoltványok eladásra kerülnek. Az I. osztályú oltványok ára 1 kor. 60 fill., a II. osztályú oltványok ára 1 kor. darabonkint.

A vételár a városi pénztárba fizetendő s az ott nyert nyugtatvány felmutatása ellenében Farkas György a faiskola kertésze az oltványokat kiszolgáltatója.

Az eladás f. hó 18-án veszi kezdetét.

Léva, 1919. március hó 14.

Bódogh Lajos,
polgármester.

1232—1919. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a március havi czukor jegyek f. évi március hó 16-án Vasárnap reggeli 9 óratól déli 12 óráig és hétfőn március hó 17-én d e 9—12 és d u. 3—5 óra között fognak a város-ház nagytermében kiosztatni. Aki ezen időben jegyét át nem veszi, máskor hiába fog érte jelentkezni, mert folytatólagos kiosztás többé nem lesz.

Minden személy kap egy jegyet, melynek ellenében bármely elárúsító kereskedőnél március hó 25-ig 80 dekagramm czukor vásárolható 2 kor. 70 fillérért Idegen személyeknek vagy kiskorú gyermekeknek a jegyek nem adhatók ki.

Léva, 1919 március hó 14 én.

Bódogh Lajos,
polgármester.

Elszámolás.

A lévai hadigondozó népiroda elszámolása a működésének megkezdésétől (1918 szept. 1-től) azon napig beolv. illetőleg kiadott készpénzösszegekről, amelyen az iroda vezetését, a lévai hadirokkantak egyesületének megbízottjai vettek át (vagyis 1919. évi március hó 7-ikéig. L. Bars 1919. marc. hó 9-iki szám.)

Bevételek:

1. A lévai pénzügyintézetek adománya (Takarékpenztár 500. Hitelintézet 300. Keresk. bank 250. Összesen 1050.— K. 2. A lévai jótékony négyesületekkel közösen rendezett gyűjtési akció pénzeredménye (részletezését L. Bars 1918. dec 15-iki számában) 440.— K. 3. A Barsvármegyei gazd. egyes. gyűjtéséből 4500.— K. 4. A Feministák egyesületének lévai csoportja útján, a Hazatérő katonák védőirodájának küldeménye 1000.— K. 5. A „Lévai Nemzeti Tanács” adományainak összege 5281.— K. 6. Sporadikus magánadakozásokból (az iroda első berend. költségeire: 30.60.— K. Merkader Alajosné: 50.— K. A „Bars” szerkesztősége 53.— K. Lévai iparosok Kocsmarek megbízottjai útján 15.— K. Deutsch vendéglős Tanos s. lelkész ur útján 100. K.) összesen: 248.60.— K. 7. Téves n. kiadott segélyösszeg megtérülése (l. 6. kiad. tét. sz.) 30.— K.

Kiadások:

1. Irodai és személyzeti költségek összege 822.10.— K. 2. Pénzadományokra, mégpedig: a) 22. lévai hadikárosult család nak, rögtöni segélyek a 10—30 K. illetőleg adományok a. 50—200 K. összesen 1595.— K. b.) A lévai hadirokkantak egyesületének alkalmi segély 59.— K. c.) A lévai járás területén lakó 23 hadikárosult családnak adott 50—150 K. segélyek összege 1900.— K. d.) A barsszentkereszti járás területén lakó 15 hadikárosult családnak adott 50—150 K. segélyek összege 1300.— K. e.) A hadigondozó népiroda hatáskörén kívül eső területtől Lévárara jött 2 hadikárosult rögtöni segélye 70.— K. összesen 4924.— K. 3. Kamatmentes kölcsönökre, 14 hadikárosult lévai lakosnak, meghatározatlan időben visszafizetendő 50—500 K. s kölcsönök összege 3900.— K. 4. Hetenként 20—60 inséges család részére kiosztott tüzifa beszerzési ára 2071.— K. 5. A harcstérről hazatért 1162 katonára meleg itallal való ellátásának költsége a pályaudvaron 592.04.— K. 6. Egy hadikárosultként jelentkezett szelhamosnak adott; utólag megtérült rögtöni segély (l. bev. 7. tét. sz.) összege 30.— K.

Bevételek összege: K. 12549.60

Összes kiadás : K. 12339.14

Levonva a kiadást : K. 12339.14

Maradt készpénz : K. 210.46

A kettőszázötven korona és 46 fillér maradvány (10. K 46) Tíz korona és 46. fillér készpénz, és Kettőszáz korona betétösszegekről szóló takarékpénztári betétkönyv alakjában, az átvevő rokkantegyesületet képviselő megbízottaknak átadott.

Léva, 1919. évi március hó 8-án.

Krick Aladár,

a hadigondozó népiroda volt igazgatója.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1919. évi marc. hó 9-ától évi marc. hó 16-ig.

Születés.		
A SZÜLŐK NEVE	A gyermek neve	A gyermek nemje
Turjan Károly Hodál K	fiú	Károly
Kaszás Maria	leány	Juhanna
Toth Károly Szelezcki M.	leány	Halva szül.

Házasság.	
Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Stadler Henrik Stadler Zelma	izr.

Halálozás.		
Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Agg Gyula Miklós	3 hó	Hörghurut

Nyilttér.*)

NYILATKOZAT.

A lévai gymnasium bezárasával kapcsolatosan Ács Bódogh képezdei tanár úrról személyemtől eredőleg sajnálatos félrevezetésben alapuló oly hírek kerültek forgalomba, melyek minden pozitív alapot nélkülöznek s amely hírek elterjedése által nagyrabecsült személyének okozott kellemetlenségektől tőle ezennel bocsanatot kérek.

Mihalovics Rezső.

Gazdasági gyakornok
azonnali belépésre állást keres. — **Cím a kiadóban.**

LAKÁST KERES
2—3 szobásat.
Cím a kiadóban.

JEDLICSKA JÓZSEF
képesített
kőműves és ácsmester
Damjanich-utca 16. sz. Léván.

4 — 4½ % -os
tőkebefektetés.

A „Duna” Biztosító Társaság (1867 évb. alapítva) életbiztosítással kombinált

4 — 4½ % -os
tőkebefektetést nyújt.

Ezen új bevezetés nagy visszhangra talál a mai időben amikor a takarékos közönség és kis tőkés a pénzügyetektől a nagy pénzbőség miatt csak csekély kamatot kap. Érdeklődőknek felvilágosításul szolgál a —

„DUNA” BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
lévai főügynöksége

Honvéd-utca és Bati-utca sarok.
Telefon szám 60.

*) Ezen rovat alatt közlötökért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDET MÉNY.

Alulírt ezennel közhírré teszem, hogy Singer Izidor lévai kereskedő által Wild Dávid egyházmaróti haszonbérletől megvett, de át nem vett **3. azaz: három vaggon**

vöröshagyma

f. 1919. évi március hó 17-ik napjának délutáni 3 órakor **Egyházmaróton** Wild Dávid lakhelye területén dr. Jaggasich Sándor ipolysági állami közjegyző közbenjöttével nyilvános árverésen a legelső bet ígérőnek a teljes vételár azonnali lefizetése ellenében el fog adni; esetleges minőség-hiányért szavatosság nem vállalatik. Az árverés alá kerülő vöröshagyma az árverés napjáig Egyházmaróton megtekinthető. Kelt Ipolyságon, 1919. március 9.

Dr. Wilhelm Károly ügyvéd.

Fűrészelt tűzifa
kapható
WEISZ malom telepén
bármilyen mennyiségben.

A KÁKÁBAN
KISEBB SZÖLŐ
bérbe vagy megvételre
— — kerestetik. — —
Cím e lap kiadóhivatalában.

Jég
kapható
Mészáros Lajosnál Léván.

Felhívás Szőlőtelepítésre!

Életröndű garantált filaxeramentes **NOVA**-féle hazai **Megantermő** gyökéres szőlővessző a lea d a s kedvezményes áron Készletet kétmillió Mindenütt telephető. Jó siker várható. Nagyban telepítésre, elhanyagolt, kipusztult régi szőlők újja telepítésére valamint hiányok pótlására ajánlatos. **NOVA**-féle fehér és külön vörös bort termő fajokban kaphatók. Ára igen szép dus erős gyökérzetű, szavatolt első osztályú minőségben ezer darabkért **K 300**—, Tavasszi szállításra, a rendelés kievő összeg előzetes beklédése ellenében szállítatik, csomagoláért csak saját kiadásainkat vesszük utánvéte. Aki jó és sok bort óhajt kevés költséggel termelni, az már most rendelje meg szükségletet. Ki most rendel, az a tavasszal idejében fog ültetni. Az uradalmi szőlők részére is igen nagy mennyiség rendelhető. Rendeléseket: név, lakhely utolsó posta, megye és rendelési vasutállomás pontos felüntetésével a pénztalvány szelvényén is megtehető, vagy ajánlott levél által kerétek beklédni, cím: **NOVA szőlővessző és szőlőoltványtelep kezelősege.**
ARAD, Szabadságtér 10.

A mai kor igényeinek legmegfelelőbbben készülnek
arany hidak, koronák és műfogak
Fülöp Béla fogtechnikusnál **L é v á n**, Tekly-utca 1.